

het SKBL-@je

nieuwsbrief voor directies en afgevaardigden van schoolbesturen

In dit nummer:

SKBL online	1
Artikels over de studiedag	2-3
Sfeerbeelden van de studiedag	4-5
Een woordje van de OKAN-mentor	6
Vorming timemanagement	6
Een woordje van de "ZORG+" coördinator	7
Korte vervangingen	7
Het Ambulant Zorgteam	8

Redactioneel voorwoordje...

Enige tijd later dan de voorbije schooljaren, is de vijfde editie van onze nieuwsbrief een feit. De organisatie van onze gezamenlijke studiedag op 11 januari 2008 eiste een grote tijdsinvestering.

De eerste stappen voor de studiedag werden reeds in 2006 gezet, toen Cerafoundation ons aanvraagdossier voor ondersteuning goedkeurde. Met de praktische organi-

satie werd ongeveer een jaar geleden gestart. De zeer intensieve voorbereidingen bleken uiteindelijk de moeite waard: zowel de directies als de personeelsleden (via de evaluatieformulieren) gaven de globale studiedag een positieve beoordeling.

Diezelfde studiedag, waar zo'n 380 personeelsleden uit alle SKBL-scholen elkaar ontmoetten, vormt meteen ook de hoofdbrok

van deze nieuwsbrief. Niet enkel proberen we via heel wat fotomateriaal de sfeer van die dag in herinnering te brengen, maar ook de evaluatie door de personeelsleden krijgt ruime aandacht.

Verder komen ook alle projecten met medewerkers op het niveau van de scholengemeenschap aan bod: De mentor voor de OKAN-leerkrachten kennen de meesten waarschijnlijk al sinds vorige schooljaar.

Onze nieuwe medewerkers dit schooljaar zijn de "zorg+" coördinator (kleuterparticipatie), de medewerkers van het Ambulant Zorgteam en onze ICT-coördinator. Een verslagje van hun werkzaamheden vind je verder in deze Nieuwsbrief.

Veel leesplezier!

"Ik heb wat achterstallig klaswerk te doen. Als ik binnen 2 dagen niet terug ben, stuur dan een rescue-team naar binnen."

SKBL online

Om in een scholengemeenschap met een hoog overleg- en vergaderritme, door de bomen het bos te blijven zien, werden enkele initiatieven genomen om de stroom aan informatie beheersbaar en overzichtelijk te houden.

Als eerste actiepunt ontwikkelt onze ICT-coördina-

tor, Michael De Grootte, een uitwisselingsplatform voor het databeheer. Verslagen, belangrijke documenten, vergaderkalenders, ...; alles krijgt een plaats. In een eerste fase maken alvast de directies gebruik van dit "intranet". Later kan de gebruikersgroep worden uitgebreid.

Het tweede actiepunt wordt een algemene website met informatie over SKBL, de lopende projecten, de links naar de verschillende schoolwebsites, ... Dit gedeelte wordt door stafmedewerker, Toon Delauré, uitgewerkt.

We houden je op de hoogte van de vorderingen!

Redactie SKBL-@je

Toon Delauré
Jan Bakelants

Verdere duiding bij het concept Leerzorg

In de maand oktober van dit schooljaar lichtte Gerda Bruneel (VVKBaO) en haar collega's voor een eerste keer het concept Leerzorg toe op 6 personeelsvergaderingen. Op die manier werd elk personeelslid van het gewoon onderwijs al een eerste keer geïnformeerd en kon tijdens de studiedag in januari vanuit eenzelfde voorkennis worden verder gebouwd.

We realiseerden ons dat een verdere duiding geven bij een ambitieuze onderwijshervorming als het Leerzorgconcept, niet eenvoudig zou zijn. Zeker

niet als je doelpubliek bestaat uit diverse personeelsleden (met elk een eigen achtergrond) uit 12 verschillende scholen (met elk een eigen opvoedingsproject), directies, leden van schoolbesturen, medewerkers van het CLB en van andere gelegingen.

Toch vonden we in de persoon van professor Ghesquière iemand die een grote voeling heeft met zowel het gewoon als het buitengewoon onderwijs en zeer nauwe banden heeft met het VCLB-Leuven. Daarbij heeft hij als medevoorzitter van de VLOR-werkgroep Leerzorg,

het hele concept van nabij tot stand zien komen. In een tiental minuutjes schetste hij de grote uitgangspunten van het concept en herhaalde hij de zorgmatrix. Nadien formuleerde hij enkele interessante, persoonlijke bedenkingen.

Uit de evaluatieformulieren van de studiedag, leerden we dat zo'n 80% van de personeelsleden zowel de inhoud, het niveau als de wijze waarop de professor het bracht, erg wisten te waarderen. Over de duur van de uiteenzetting waren de meningen meer verdeeld.

Zeventien workshops: voor elk wat wils?

Aangezien "differentiatie" een centraal begrip vormt binnen Leerzorg, moesten we dit ook tot uiting laten komen in het aanbod aan workshops. Immers, net zoals twee leerlingen niet gelijk zijn, onderscheiden ook twee personeelsleden zich door een verschil in functie, ervaring, school- of klassituatie, persoonlijke interesse(s)...

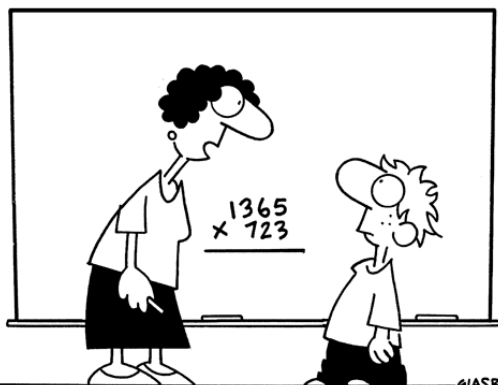
Uit de evaluatieformulieren kwamen zeer diverse resultaten naar voor: waar de ene leerkracht laaiend enthousiast is over de inhoud van een workshop, blijft een andere leerkracht in diezelfde workshop wat op zijn honger zitten. De beoordelingen zijn sterk afhankelijk van de bagage van ieder personeelslid, van het ambt en van de verwachtingen t.o.v. de workshop.

Directies en zorgcoördinatoren werden geconsulteerd om een zo breed mogelijk aanbod samen te stellen. Na maanden van afwegen, sprekers contacteren, werd begin oktober een aanbod van 17 keuzeworkshops vastgelegd.

Met zo'n 380 personeelsleden die over 17 workshops verdeeld moesten worden, bestaat uiteraard de kans dat niet iedereen zijn eerste keuze heeft kunnen volgen.

Workshops die globaal wat minder goed werden beoordeeld, scoorden vooral minder door onbeantwoorde verwachtingen, door minder actieve vormen of door een minder onmiddellijke toepasbaarheid in de eigen (klas-) praktijk. Hoe concreter en hoe praktischer gericht de workshop was, hoe beter hij werd beoordeeld.

Inspelen op de leefwereld van de leerlingen:

"Beeld je in dat je meespeelt in een reality-show over een jongen die zijn dromen kan waarmaken door heel hard te werken en goede punten te halen..."

Met vreemden aan de tafel?

Naast het stillen van de honger naar informatie en nieuwe ideeën, werd ook de innerlijke mens niet vergeten. Met de medewerking van ALMA werden alle hongerige magen gestild.

We ontvingen enkele tips omtrent het aanbod van de maaltijd, die in acht zullen worden genomen bij een eventuele nieuwe studiedag in de toekomst.

De tafelschikking bleek een succes. De workshop in de voormiddag was een eerste aanknopingspunt, maar al vlug werden de gesprekken minder zakelijk en ontstond er een gemoedelijke sfeer. Voor de ene was het een kans om bij te praten met goede kennissen van vroeger, voor de andere een kans om mensen van verschillende scholen te leren kennen. Jammer genoeg

was het beperkt in tijd, maar velen breiden er een vervolg aan tijdens de receptie.

Vele personeelsleden gaven aan dat zulke informele contacten over de schoolgrenzen heen heel belangrijk zijn op een dergelijke studiedag. Het gaf het begrip "scholengemeenschap" meteen heel wat meer inhoud.

Knipsels vanuit de evaluatieformulieren

"Ik ben blij dat we deze keer onze eigen "schatten" binnen SKBL, van een spreekbuis hebben kunnen voorzien. We moeten het niet altijd ver gaan zoeken!"

"Ik vond het een heel fijne studiedag. Het stak allemaal goed in elkaar. Zelf heb ik echter niet veel opgestoken bij mijn workshop. De info kende ik al en werd ook al uitgevoerd."

"Geslaagde studiedag, boeiende inleiding, duidelijke (grappige) instructie van Toon, goede formule. Voor herhaling vatbaar!"

"Tip: misschien op voorhand de leerkrachten zelf bevragen welke thema's er bij hen leven."

"Mijn workshop was gewoon subliem! Heel realistisch en heel praktisch gericht. De spreker had duidelijk heel veel bagage en voeling met het onderwijs!"

"Tof dat we eigen voorbeelden konden bespreken. Zo hebben we de geleerde dingen al voor een stuk toegepast."

"De workshop voldeed niet aan mijn verwachtingen, hoewel ik begrijp dat het voor anderen wel beter en bruikbaar was. In de toekomst meer rekening houden met de LO-leerkrachten, aub?"

"Proficiat voor de geweldige organisatie van zo'n grote dag! Het teamoverleg in de namiddag had ook op school gekund. Ik had liever in de namiddag met leerkrachten van andere scholen ideeën uitgewisseld. Een ideetje?"

"Onze spreker had geen materiaal bij. We misten hierdoor heel veel bij gebrek aan powerpoint of andere visualisatie... De rest van de studiedag vond ik dan wel weer zéér sterk."

"Ik was bijzonder aangenaam verrast dat ook ouders kwamen getuigen in de GON-workshop. Het gaf een hele andere dimensie aan het geheel. Zeer sterk!"

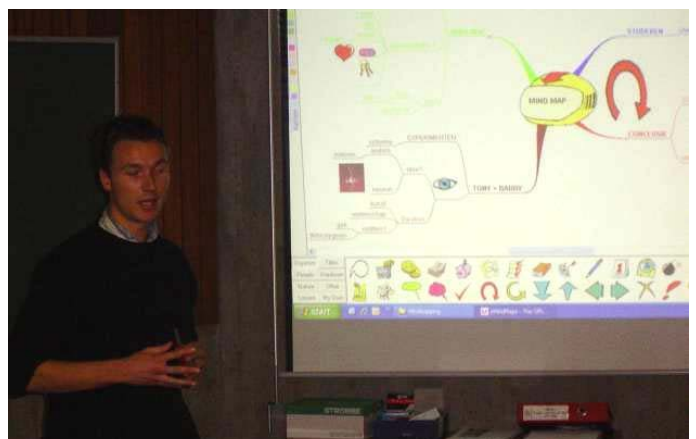
"De tips die werden gegeven in onze workshop moest je zelf nog kunnen vertalen naar je eigen praktijk. Dat vind ik niet makkelijk. Misschien dat in de namiddag hieraan gewerkt kan worden in plaats van teamoverleg?"

"De dag zat zeer goed in elkaar. Hier was duidelijk veel tijd in geïnvesteerd. In de toekomst mag het ook eens een grote "uitwissel"dag zijn over de scholen heen. Of eens een ontspanningsactiviteit? Of een leermiddelebeurs? Of een combinatie? Ideeën genoeg..."

89,8% van de personeelsleden was tevreden over de globale studiedag
Enkele meningen, tips en reacties:

“Gedeelde zorg is betere zorg”: sfeerbeelden

“Gedeelde zorg is betere zorg”: sfeerbeelden

Een woordje van Vera Van Mengsel, mentor OKAN-leerkrachten

Ook dit schooljaar wordt Vera Van Mengsel vanuit SKBL elke maandagvoormiddag vrijgesteld om OKAN-leerkrachten te begeleiden.

Op 7 september kwamen alle OKAN-leerkrachten een eerste keer samen. Gerda Bruneel (VVKBaO) stelde het "Vademecum voor anderstalige nieuwkomers" voor. Zowel beginnende als meer ervaren OKAN-leerkrachten vinden in dit vademecum heel wat tips voor het bereiken van de doelen bij onthaalonderwijs.

Zelf lichtte ik aan de hand van handboeken en cursussen van mijn anderstalige leerlingen toe hoe de beginnende OKAN-leerkrachten kunnen starten met hun nieuwe en vaak onbekende taak; nl. Nederlands leren aan anderstalige nieuwkomers.

Ik beloofde dat ik steeds zou klaarstaan om hen, vanuit mijn ervaring, te helpen via schoolbezoeken, telefonisch contact of via e-mail.

Al snel werden de eerste afspraken gemaakt. Ik begon een contactronde in de betrokken scholen en gaf tips en beantwoordde vragen in verband met aanpak en handleidingen.

Vervolgens leek het me nuttig om na een inloopperiode van enkele maanden de leerkrachten opnieuw in hun school te bezoeken. Zo kon ik het verslag van de eerste ontmoeting aan de betrokken OKAN-leerkrachten en directies bezorgen.

Samen met Jan Bakelants en Toon Delauré werd beslist om van dit tweede bezoek een observatie- en participatiemoment te maken. Op die manier kon ik nóg meer praktijkgerichte tips geven en samen met de leerkracht concrete situaties bespreken.

Misschien zorgde dit initiatief voor wat onzekerheid bij de nieuwe OKAN-leerkrachten. Ter geruststelling: we hadden nooit een controlerend doel voor ogen, maar we zochten enkel naar een makkelijker insteek om mijn praktijkervaring ter beschikking te stellen.

Het initiatief bleek aan te slaan: de OKAN-leerkrachten waren blij om bevestiging te krijgen van hun reeds zeer goede aanpak. Voor mijzelf was het een deugddoende ervaring om te kunnen vaststellen hoe deze leerkrachten dynamisch en gemotiveerd werken, steeds met hart en ziel voor de anderstalige kinderen.

Ze verdienen allemaal een dikke proficiat voor hun inzet en toewijding!

Vorming timemanagement

Een hot item op zowat elke werkvloer is het omgaan met tijdsindeling en tijdsdruk. Het is vaak een grote bron van ergernis en stress wanneer men -vaak door externe factoren- geplande taken niet tijdig afgewerkt kan krijgen.

Op dinsdag 19 februari 2008 konden de administratieve medewerkers en de directies een sessie volgen over Timemanagement door Johan Duyver.

Hoewel de insteek niet nadrukkelijk vanuit een

schoolse setting gebeurde, kwamen een aantal overwegingen aan bod die tot nastemmen denken. Bv. wegen we voldoende af in welke mate een taak "belangrijk" is en in welke mate "dringend"? Houden we in onze planning voldoende rekening met onvoorziene omstandigheden ($\pm 20\%$)?

Andere tips rond het zich afzonderen of het delegeren van taken lijken in een school dan weer moeilijker realiseerbaar.

"Voor we met onze sessie Timemanagement beginnen, heeft iedereen onze nieuwe 36-uren polshorloge gekregen?"

Het jaar van de kleuter (Kleuterparticipatie en de Zorg+coördinator)

Mieke Vandembroucke
werkt als
"ZORG+"coördinator
voor de
scholengemeenschap

Zoals je ondertussen al weet, heeft minister Frank Vandembroucke 2007-2008 uitgeroepen tot "Het jaar van de kleuter". Het kleuteronderwijs, de kleuterleidsters en de kleuters staan dit schooljaar extra in de kijker.

In dit kader neemt de minister een aantal maatregelen die nodig zijn om alle kleuters meer aan het kleuteronderwijs te laten 'participeren'. Dit is belangrijk om dat onze kleuters er heel wat zaken leren die noodzakelijk zijn om later in de lagere school goed te kunnen functioneren.

Werken aan gelijke kansen voor alle leerlingen betekent dus dat men er ook moet voor zorgen dat zoveel mogelijk kleuters naar school kunnen en willen gaan. Men heeft om de kleuterscholen daarin te ondersteunen extra middelen per scholengemeenschap toegekend.

In SKBL werd geopteerd om het merendeel van de middelen aan de scholen zelf toe te kennen om een intern beleid rond kleuterparticipatie uit te werken. Met het overige gedeelte

van deze middelen werd een "ZORG+"coördinator aan gesteld. In wat volgt wil ik kort een verslagje geven van wat ik als ZORG+coördinator binnen de scholengemeenschap tot nu toe heb ondernomen.

In een eerste contact met het CLB en enkele coördinerende directeurs verkenden we de mogelijke rol van externen. We hebben nog weinig zicht op de concrete rol van externe organisaties, zoals het CLB, Kind en Gezin, de stad Leuven, het Lokaal Overlegplatform, ...

Op 11 december 2007 organiseerde het Departement Onderwijs een studiedag "ZORG+" in Leuven. Het doelpubliek bestond vooral uit ZORG+coördinatoren uit heel Vlaanderen en hun directies. De taak van de ZORG+coördinator werd hier nog een beetje meer verduidelijkt aan de hand van goede praktijkvoorbeelden.

Vervolgens heb ik met een checklist geprobeerd de beginsituatie m.b.t. "kleuterparticipatie" in elke school van de scholengemeenschap in kaart

te brengen. In deze lijst komen 3 luiken aan bod:

- de problematische afwezigheden;
- het inschrijvingsbeleid;
- de communicatie met ouders en de laagdrempeligheid van de school.

Tijdens een schoolbezoek heb ik met de ZORG+medewerker en/of de directie deze lijst doorgenomen. De resultaten van deze bevraging zullen eerstdaags samen met de directies en met de verschillende ZORG+medewerkers besproken worden.

Op 6 maart 2008 komen alle ZORG+medewerkers samen om uit te wisselen welke concrete stappen er in de verschillende scholen (zullen) worden genomen ter bevordering van de kleuterparticipatie. Gezien de eigenheid van elke school is het belangrijk dat dit gebeurt vanuit het eigen opvoedingsproject en het eigen zorgbeleid. Vandaar dat een goed overleg en een uitwisseling daaromtrent noodzakelijk zijn. Mijn taak is om scholen daarin te ondersteunen en advies te geven waar nodig.

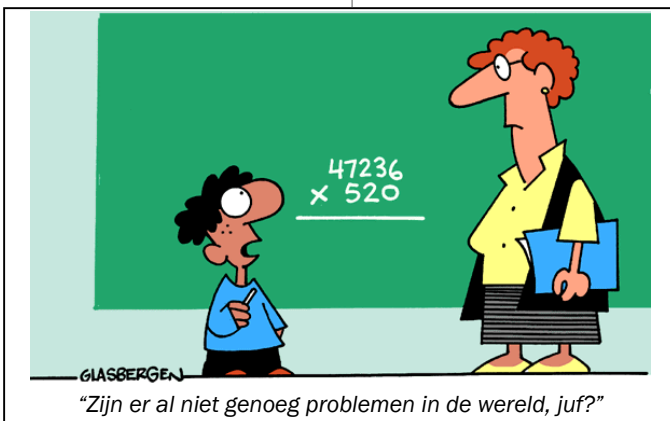
Korte vervangingen

Net als vorig schooljaar krijgen alle scholen een pakket vervangingseenheden toegewezen. Deze eenheden kunnen worden gebruikt om leerkrachten te vervangen bij korte afwezigheden wegens ziekte, overleg of vorming.

Zowel op de maandelijkse CODI-vergaderingen als op het onderhandelingscomité (OCSSG), is het aanwendingspercentage van

alle scholen een vast agendapunt. Directies signaleren dat vervangingen vaak niet kunnen doorgaan bij gebrek aan vervangleerkrachten.

Heb je nog een dagje vrij en ben je bereid om korte vervangingen binnen scholen van onze scholengemeenschap uit te voeren, geef dan je naam en telefoonnummer door aan je directeur.

Het Ambulant Zorgteam in SKBL

Elke SKBL-school kan het Ambulant Zorgteam consulteren voor overleg, observatie, tips en nuttige informatie.

Doorheen het hele registratieonderzoek van leerlingen met bijzondere noden, kwamen drie zorgaspecten steevast naar boven:

- kleine / fijne motoriek;
- werkhouding en structuur;
- anderstaligheid / taalvaardigheid.

Binnen de scholengemeenschap werd naar aanleiding van deze conclusie bekeken hoe we elkaar konden ondersteunen rond deze zorgaspecten.

Rond anderstaligheid wordt sinds vorig schooljaar een mentor voor OKAN-leerkrachten aangesteld. Een ervaren leerkracht binnen Mater Dei stelt haar ervaring en expertise ter beschikking van nieuwe OKAN-leerkrachten.

Ook rond de andere twee aspecten werd gezocht naar samenwerkingsmogelijkheden en verworven expertise. Binnen onze scholengemeenschap vonden we een reeds bestaand initiatief in het Expertisecentrum van Windekind.

Concreet kunnen scholen een aanvraag bij Windekind indienen voor een kortdurende begeleiding; zowel kindgerichte als teamgerichte begeleidingen. Met middelen van de scholengemeenschap werd dit team gedurende een halve dag per week gereserveerd voor begeleidingen in de SKBL-scholen.

Binnen het Ambulant Zorgteam zijn drie personeelsleden actief:

- Algemene coördinator: Barbara Vandael (ter vervanging van Hilde Organe);
- Begeleidster motoriek: Veerle Dehaes;
- Begeleidster werkhouding en structuur: Lut Peeters.

Wanneer een leerkracht een probleem signaleert, wordt eerst binnen de eigen school het normale zorgtraject doorlopen (overleg met het eigen zorgteam en het CLB-anker, diagnostiek, begeleiding, opvolging...).

Vervolgens kan de school voor handelingsgerichte hulpvragen rond motoriek of werkhouding/structuur beslissen om de hulp in te roepen van het Ambulant Zorgteam. De aanvraag wordt steeds door de zorgcoördinator of de directie ingediend.

De opvolging van elke kindgerichte hulpvraag impliceert 2 à 3 contactmomenten:

- Observatie van de leerling en overleg met de leerkracht;
- Bezorgen van een verslag over de observatie en de nuttige tips;

- Opvolging: contact via e-mail en eventueel nieuw overleg.

Enige tijd na het laatste contact wordt een evaluatieformulier aan de school bezorgd waarin men vraagt de begeleiding van het Ambulant Zorgteam en de eventuele gevolgen voor de klas- en/of schoolwerking kort te evalueren.

Tijdens het eerste trimester van dit schooljaar werd het team reeds een 8-tal keer gecontacteerd voor allerhande hulpvragen rond motoriek en werkhouding / structuur. Meestal ging het om kindgerichte hulpvragen. In de kleuterschool van De Ark was er ook een teamgerichte vraag voor een uiteenzetting rond fijne motoriek op een personeelsvergadering. Ook op de studiedag "Gedeelde zorg is betere zorg" namen zowel Veerle als Lut een workshop voor hun rekening.

In een tussentijdse evaluatie geven zowel Veerle als Lut aan dat de contacten met de school zeer vlot gaan, ze er warm onthaald worden en dat alles in een constructieve sfeer verloopt. Ook vanuit de scholen die reeds beroep deden op het team, wordt de samenwerking als heel positief ervaren.

—GLASBERGEN

"Ja, ik heb mijn huiswerk twee dagen later afgegeven, maar normaal ben ik vier dagen te laat. Dus, technische gezien ben ik zelfs erg vroeg!"